

VLĂDESCU Elena

Mă numesc VLĂDESCU ELENA locuiesc în Arad, str. Simion Popa, nr.22, bl.151, sc. A, et 1, ap 5. M-am născut în localitatea Vrata, jud. Mehedinți, la 17 iulie 1932. Sunt de religie ortodoxă și de etnie română.

Ca pregătire am absolvit Liceul teoretic și am făcut o școală post-liceală: Școala Tehnică Sanitară, Secția Pediatrie.

Am fost căsătorită cu Bădulescu Ioan, care era de etnie română și religie ortodoxă. Ca pregătire era economist.

Părinții mei sunt: Vlădescu Victor și Vlădescu Ana, iar sora mea Nicoleta Vlădescu, prin căsătorie Ilie. Toți am fost duși în Bărăgan. În dimineața zilei de 18 iulie 1951, a doua zi de Rusalii a venit să ne ridice. Tata era la canal. Urma să vie cineva de la Canal dintr-o comună învecinată, prin care tata îi trimisese vorbă lui mămica, ca să știe câte ceva despre el. Așa mămica în dimineața de 18 iulie a plecat de dimineață tare, până s-a luminat să meargă într-o comună apropiată să vorbească cu acel cetățean care venise de la Canal să vadă ce-i spune despre tăticu. A mers până la marginea satului și a fost oprită de soldați. Și-a venit înapoi. Imediat ce-a venit înapoi au venit doi soldați și un ofițer și ne-a citit un decret, o dispoziție era în care spunea că în termen de două ore să ne împachetăm, să luăm tot ceea ce, atât cât încapă într-un vagon și să părăsim comuna.

Eu eram venită de sâmbătă, în sâmbăta Rusaliilor venisem de la Severin da unde eram la liceu, sora mea rămăsese pentru că era la comerț, rămăsese să facă practică. Eu am venit singură, cu speranța că-l găsesc pe tăticu acasă. La Rusalii, la noi era nevoie, m-am gândit dacă e tăticu venit vin și eu, dacă nu, nu vin. Da eram convinsă că este acasă, că făcuse deja un an și așa era condamnat pentru un an la Canal. Dar n-a venit, a venit după aia în sfârșit.

Așa că am început să împachetăm. Mămica a luat alimente și eu am strâns ce-am crezut eu din casă. Dar vă dați seama că ce puteai lua în două care dintr-o casă, care era veche cu bunici și străbunici. Cu noi în casă mai era bunica din partea tatălui, dar mămica a insistat că nu știu dacă era pe listă cu noi sau nu, dar mămica a insistat totuși pentru că era bătrână să o lase să meargă că avea o fata la Cușmir, căsătorită și să o lase să se ducă la ea, să nu o luăm cu noi. Mai ales că eram numai noi două. Așa că am împachetat și am plecat la gară.

La gară am pus în vagon ce luasem, în sfârșit o demontat carul, boii i-o pus acolo; lucrurile care le-am luat și înainte de a pleca, cred că nu a fost mai mult de cinci minute, sau hai să fi fost zece minute, să plece garnitura cu noi toți, pentru că din comuna noastră, din Vrata au fost ridicate unsprezece familii și atunci a apărut tăticu și sora mea. Ei au veni de la Severin.

Tăticu când a venit s-a oprit la Severin și n-a venit în ziua de Rusalii pentru că s-a gândit că fiind nedeie, lume multă, mă rog și n-avea chef de discuții cu oamenii și cu știți cum îi după un an de Canal. Și a găsit-o pe sora mea rămasă la practică și-a luat-o cu el. Când a ieșit din Severin a fost, în sfârșit, armată. Tăticu cum mai cunoștea i-a trimis armata cu o mașină nu știu, cred că sora-mea poate să povestească drumul de la Severin până la Gara Maglavit pentru că ea fiind cu el sigur că știe.

În sfârșit ne-am îmbarcat în vagon, fiecare cu ce-și luase de acasă și a pornit garnitura. Fiecare vagon avea câte un soldat cu el. Bineînțeles care erau cu un ofițer și ei nu știau nici ei practic unde ne duce, mai ales că gându' era să ne ducă în Rusia. Până la Gara Țepeș Vodă, se chema unde ne-a debarcat, dar era în apropiere de o comună cu o gospodărie de stat mare, Ogleasca. Acolo ne așteptau care din satele vecine aduse să ne transporte până în locul unde erau deja marcate drumurile și bătuți țaruși. Fiecare loc de casă cum ar fi. O parte am fost din comună, comuna s-a numit Măzăreni, o parte era așezată într-un lan de mazăre, pe care de fapt am avut un lan de mazăre și-or fost o parte care au intrat într-un lan de grâu. Mai mult

partea, bănațenii care au fost, ăia au nimerit pe partea cu grâu. Când am ajuns acolo, bineînțeles ni s-a dat niște scânduri să facem bordeie, să facem ca să ne adăpostim. A făcut tăticu împreună cu un văr de-a lui, un fel de șopron unde ne-am adăpostit amândouă familiile și după câțva timp a trebuit să ne facem case, case tip, cu două camere și o prisă mică.

Timpu' era vara cald, cald da băteau vânturile. Toți erau cu achii roșii, neobișnuiți și după ce ne-am făcut, toți erau obligați să-și facă case până în toamnă, până nu vin ploile. Nu spun că pe perioada de vară când ploaia în șoproanele ale noastre, acoperite cu vreji de mazăre, stătea ploaia. Da după ce stătea ploaia ne ploaia mai tare. Casele s-au făcut din chirpici, acoperite cu paie de ovăz, alții le-au acoperit cu paie de orz, care cum a apucat. De lucrat cum ne-am dus am început să mergem la gospodăria aia de stat.

Mi-aduc aminte că aveau foarte mult bumbac pus și mergem la cules de bumbac. Toată vara, toamna de fapt am cules la bumbac.

Acolo în comună s-au făcut în afară de locuințele noastre, casele în care locuim, a trebuit să facem și instituții. Am făcut Dispensar, am făcut Școală, am făcut Local pentru Cooperativă, pentru Primărie, Sfatul Popular, pentru Miliție și astea toate s-au făcut cu munca noastră, adică, familia a fost obligată să dea un număr, nu știu parcă vreo 200 de chirpici. Acești chirpici erau făcuți din pământ cu paie amestecat, puse în forme și lăsate să se usuce și așa fiecare a făcut că a știut, că n-a știut, am învățat și i-am făcut.

Acolo în comună erau și din comunele apropiate, noi cel puțin aveam și familii din familia lu' mămuca, fratele lui mămica și o soră de-a lu' mămica. Dar de locuit eram cu cei din comuna noastră în mahala. I-au adus din Vrata, pe unii care aveau pământ mai mult, așa ziși chiaburi. Noi pământ n-am avut, 12 hectare jumătate de pământ, dar eram socotiți chiaburi, că avea tăticu un cazan de țuică și ăsta a fost mobilu trimiterii pe Bărăgan, ca să le rămâie cazanul să poată să facă țuică, să aibe vorba aia, ce bea.

Când ne-au ridicat eu terminasem clasa a IX-a, mai aveam un an și terminam liceul. Acolo s-a spus că o să putem să continuăm studiile, dar treaba n-a fost așa, pentru că dacă ne-am adresat Ministerului Învățământului că dacă putem continua, ne-au spus că putem, dacă ne aprobă Miliția. Dacă ne-am adresat Ministerului de Interne ne-au răspuns că da, dacă ne aprobă Ministerul Învățământului și așa că ne-au trimis de la unul la altul și nu ne-am putut continua studiile, pentru că nu aveam voie să mergem decât pe o rază de 30 km.

De lucrat am lucrat cam tot timpul la gospodăria de stat, la muncile câmpului. Într-un timp am început să ne facem, să ne înghebam gospodărie cu păsări, cu porci. Părinții mergeau cu carul și cu boii la diferite munci, tot la gospodăria de stat, cărau piatră, cărau cărămidă, cărau lemne, tot ce se putea face.

Între primele lucruri importante care trebuiau făcute, când am ajuns, după ce ne-am făcut șopronul de adăpost, au fost fântâna. Pentru că aveam nevoie de apă la făcutul chirpicilor. Dar după ce am săpat-o, apa era destulă la suprafață, ne-am dat seama că nu era bună de băut, nu era potabilă, era sălcie. De exemplu dacă vroia cineva să spele rufe, nu făcea săpunul spumă, dar apa era bună pentru animale, pentru clătit rufe. De gătit nu se putea găti cu ea și trebuia să o aducem de la două- trei sute de metri mai sus de noi, de pe un deal, de pe un povârniș. Acolo apa era bună. Căram apă cu gălețile pentru băut și pentru mâncare. Vara era bine, era plăcut, dar iarna era foarte greu pentru că în afară de faptul că era frig și erau vânturi și erau dune de zăpadă, un picior îl băgai în zăpadă și altul îl scoteai, vântul ăla, care bătea de multe ori ajungeai cu găleata de jumătate înapoi.

Pentru noi a fost un pic ușor în sensul că când ajungem până acolo, în sfârșit din cauza frig uluiși ăsta eram înghețați dar fiind, având sus pe bunica și pe o soră a lu' mămica, deci mătușa, noi intram la căldură și copii, verișorii noștri se duceau și ne umpleau gălețile cu apă în tip ce ne încălzeam și veneam înapoi cu apă.

Vara, era destul de cald, da, bătea un vânt care tot timpul ridica praf și de aia cum am spus la început, când am ajuns în Măzăreni eram toți în primăvară cu ochii roșii, deci cu conjunctivite din cauza prafului.

În altă ordine de idei, referitor la locuitorii din comunele vecine. Ei, când am venit ne-au privit oarecum cu suspiciune, fiindcă capii comunei îi informaseră de venirea noastră, dar le spusese că sîntem oameni periculoși, venim din zona Iugoslaviei, în paranteză spus a călăului Tito. Dar după ce am ajuns acolo și am început să lucrăm împreună cu locuitorii din satele vecine, ei și-au dat seama că nu sîntem așa de periculoși și sîntem și noi oameni ca toți ceilalți, necăjiți luați din cuibul lor și duși, așa cum ne-au dus în mijlocul câmpului.

Între iernile astea grozave, într-una din cele state acolo, o iarnă a fost foarte grea, a nins și a viscolit așa de mult că pur și simplu ne-a îngropat casa în zăpadă. Și au făcut din afară vecinii, care au fost mai ușor acoperiți, ne-au săpat în duna din fața casei și ne-au făcut un tunel pe care am circulat aproape o săptămână, până când am cărat zăpada, am debarasat zăpada. Bineînțeles numa' în față, că în spate nu a luat nimeni.

În general ocupație în afară de munca la câmp, mai aveam un învățător foarte inimos, care a făcut cu noi o echipă. O echipă de teatru, o echipă de dans, un cor cu care mergeam la căminele din comunele învecinate și dădeam spectacole. Deci pe undea mai uitam de necazurile noastre, care erau în special faptul că nu ne-au lăsat să terminăm studiile. A trebuit să le facem după 5 ani, când ne-am întors înapoi.

Am avut și necazuri în familie. Eu de exemplu m-am îmbolnăvit și am fost internată la Spitalul din Brăila cu o adenită cervicală stângă, la secția ORL. Din întâmplare acolo era o doctoriță Vlădescu, cu care nu eram rudă și care era un foarte bun medic și cu un suflet foarte nobil. De asemenea tăticul a fost bolnav și internat la spitalul din Brăila, unde a fost tratat și unde s-a rezolvat totul cu bine. Toate astea le-am trecut cu oarecare ușurință pentru că eram alături de rude apropiate ca: mămica, mama lu' mămica Cioconoiu Anica cu fiul său Ioan și nora Iulica. De asemenea era și sora lu' mămica Constanța Luchescucu, copiii Lișan, Tach, Nuța toți din Cușmir. Am mai avut rude din partea lu' tăticu: doi verișori din Vrata: Sârbu Gheorghe și soția Florica și Sârbu Florea cu soția Ioana și copii Ion și Aristică, toți duși odată cu noi în Bărăgan în a doua zi de Rusalii 1951.

Toți acești ani am stat fără prea mari speranțe de întoarcere pentru că nimeni nu ne spunea ce va fi. În sfârșit în primăvara lu' 1956 s-a primit o dispoziție că putem să ne întoarcem acasă și să ne primim tot ceea ce am lăsat. A venit mai pe îndelete. Am angajat un vagon în care cu timp am putut căra lemne, păsări, porci, în sfârșit tot ce am avut. Deci la întoarcere ne-am luat tot ce am avut acolo, ce am rezolvat, agonisit acolo nu ca la plecare.

Aici, când am ajuns la Vrata, deci din Măzăreni la Vrata, drumul înapoi am găsit în casă o familie, care la întoarcere n-a binevoit să iese din casă și în primele, săptămâni, ei au stat în casă, noi sub cerul liber și casa, una din case a fost dărâmată și cealaltă era destul de ponosită, pentru că ști cum îi omul, că dacă nu-i a lui nu-l doare că se ruinează. Dar Dumnezeu ne-a ajutat și ne-am refăcut totul.

După aia a venit colectivizarea și a trecut cu ce a avut, pământul nu ni l-a dat decât casa și plațu, unde era casa și lucram la oameni, lucram în parte, cum lucrau alții la noi înainte, lucram acum noi la alții. Da toate, dacă omul'-i sănătos, Dumnezeu e bun și-l ajută pe fiecare.

După ce am ajuns la Vrata în sfârșit n-aveam Liceul terminat, mai aveam un an, dar imediat n-am putut continua studiile. Și după aproape doi ani m-am înscris la seral. Am făcut ultimul an de liceu, mi-am luat Bacaloretul, apoi am mers la Arad la Școala Tehnică Sanitară, pe care am terminat-o, care a fost secția Pediatrie de trei ani de zile terminând în 1962, unde am fost repartizată și am rămas în Arad. De atunci unde am lucrat la Spitalul de Pediatrie. Acum sunt pensionară din 1988 de la întâi ianuarie și mă simt bine ca pensionară.

Înregistrare realizată de Ramona MAGHEȚ